

Tervetuloa ennakoimaan liikenne ja logistiikka-alan tulevaisuutta!

Opetushallituksessa käynnistyi syksyllä 2015 Valtakunnallinen aikuiskoulutuksen ennakointiprojekti. Projekti toteutetaan 1.8.2015–31.7.2018 välisenä aikana ja projektin toteuttajana ja rahoittajana toimii Opetushallitus. Projektille on myönnetty Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tukea. Projekti tuottaa uuden toimintamallin aikuisväestön koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointitulosten tuottamiseen ja tulkintaan sekä juurruttaa kehitettävän mallin pysyväksi käytännöksi. Ennakointimallin tuloksia voidaan hyödyntää erityisesti aikuiskoulutusmuotojen määrällisen koulutustarjonnan suuntaamiseen ja opetuksen sisällölliseen kehittämiseen. Prosessissa tuotettava ennakointimalli pyrkii määrällisen ja laadullisen ennakkoinnin tietojen ja toimintamallien yhteensovittamiseen.

Kehitetty ennakointi (Dynamo 1.0) perustuu toimialojen tuotantoverkostoissa tarvittavan osaamisen tulevaisuushaasteiden ennakointiin. Mallilla voidaan ennakoida erityisesti aikuisväestön eri aikavälien ja koulutusasteiden (ml. työvoimakoulutus) osaamis- ja koulutustarpeita. Ennakointimallia pilotoidaan valtakunnallisten ja alueellisten ennakointitoimijoiden yhteistyönä **liikenne ja logistiikka-alalla** alkuvuonna 2017 (liite 1). Pilottialaan sisältyvät maa-, vesi- ja ilmailuliikenne, moottoriajoneuvojen vähittäis- ja tukkukauppa, varastointi sekä postipalvelut. Ennakointiprosessi tulee sisältämään myös liikenne ja logistiikka-alan tuotantoverkoston alueellisia pilottihankkeita, joilla täydennetään valtakunnallista ennakointiprosessia. Alueellisia teema-aloja ovat digitaaliset palvelut, biotalous, meriteollisuus, matkailu, sosiaali- ja terveysala sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

Pilottialan ennakointiprosessi on käynnistynyt taustaselvityksellä, jossa kootaan liikenne ja logistiikka-alan nykytilaan ja aikaisempiin ennakointiselvityksiin liittyviä päätuloksia (kuvio 1). Varsinainen ennakointiprosessi käynnistyy vuodenvaihteessa, jonka ensivaiheessa kartoitamme pilottialan sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön muutosilmiöitä. Sisäisen toimintaympäristön tarkastelussa tullaan keskittymään erityisesti pilottialan yritysten ja tuotantoverkoston kilpailukykytekijöiden ennakointiin ja ulkoisen toimintaympäristön analyysissa yleisiin megatrendeihin, trendeihin ja signaaleihin, joilla voi olla tulevaisuudessa vaikutuksia pilottialan liiketoimintaan. Seuraavassa vaiheessa kootaan ja analysoidaan em. muutosilmiöitä ja muodostetaan niiden perustalta skenaariota alan keskipitkän ja pitkän aikavälin kehityksestä. Tuotetut skenaariot käännetään osaamis- ja koulutustarpeiksi, jonka jälkeen ennakointiprosessiin osallistuvat asiantuntijat arvioivat toimenpiteitä, joilla osaamisen ja koulutuksen kehittämishaasteisiin voidaan vastata.

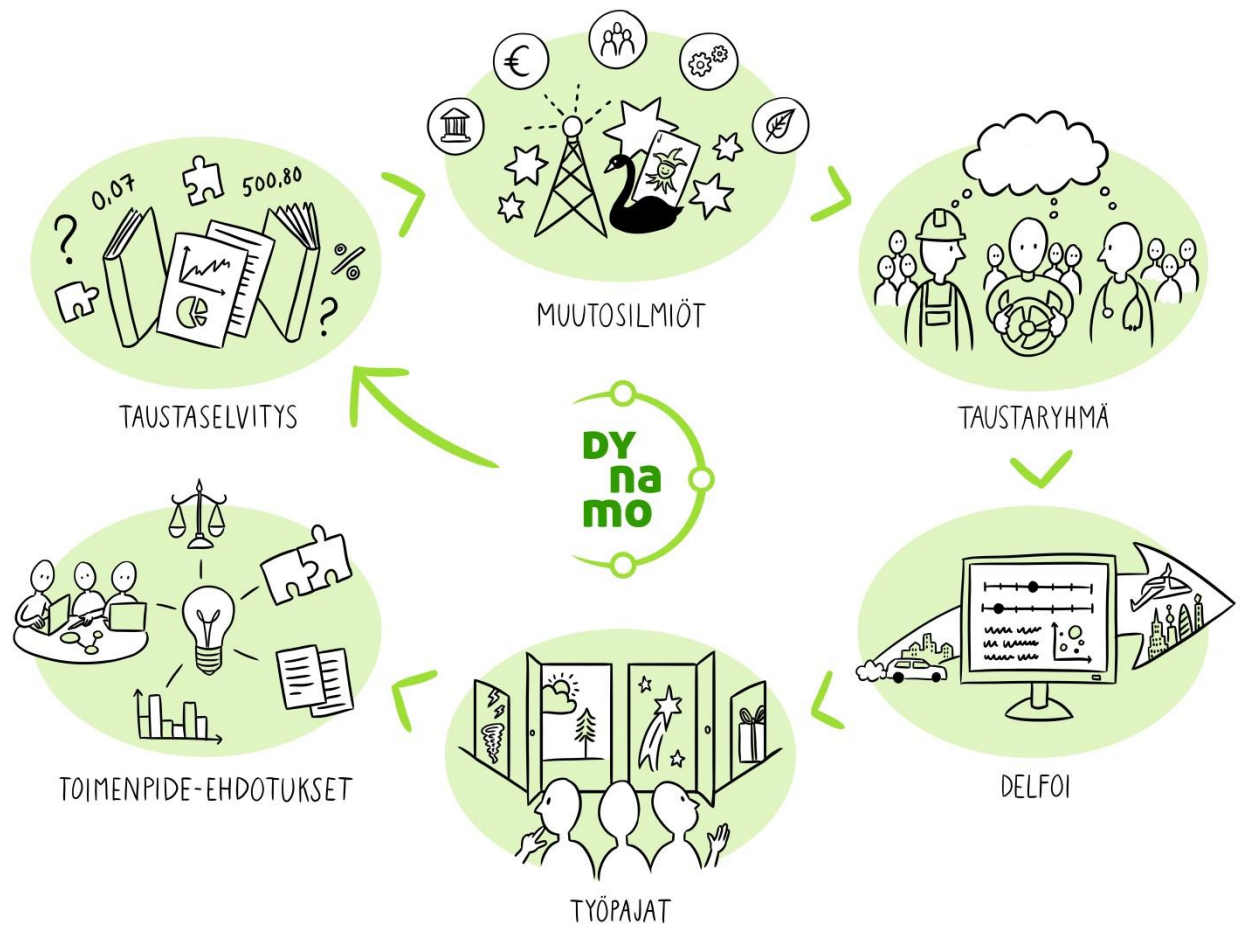
Projekti välittää avoimen datan periaatteen mukaisesti ennakointituloksia jo prosessin aikana. Ennakointiprosessin aikana raportoidaan välituloksia blogilla ja muilla mahdollisilla koonneilla sekä esityksillä. Nämä julkaistaan projektin www-sivuilla ja sosiaalisen median sivustoilla, jossa kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus osallistua ennakointiprosessiin ja ennakointituloksista tehtävien johtopäätösten muodostamiseen. Kaikki pilottihankkeessa tuotettava ennakointitieto on vapaasti ja maksutta hyödynnettävissä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kuva 1. Dynamo-prosessi

Projekti toteutetaan osallistavalla ja vuorovaikutteisella prosessilla, jolla turvataan osallistumismahdollisuudet ennakointiprosessiin mahdollisimman laaja-alaisesti. Ennakointiprosessia koordinoi valtakunnallisen aikuiskoulutuksen ennakointi -projektin projektipäällikkö ja projektisuunnittelija. Heidän taustatukenaan ovat Opetushallituksen ennakointi ja strateginen kehittäminen -yksikkö sekä projektin ohjausryhmä, jossa on laaja aikuiskoulutuksen asiantuntijoiden edustus. Lisäksi ennakointiprosessin eri vaiheiden toteuttamiseen osallistuu ulkoisia palveluntuottajia, jotka toimivat projektipäällikön asiantuntijatukena.

Varsinainen ennakointityö tapahtuu ennakoitavan alan asiantuntijoista kootussa ydin- ja taustaryhmissä. Tavoitteena on koota työpajoihin mukaan noin 30 henkilön **ydinryhmä**, joka osallistuu prosessin kyselyihin ja työpajoihin. Ydinryhmä perustuu ennakointialan ennakointiryhmään tai ennakointiryhmistä koottuun asiantuntijaryhmään, jota täydennetään ainakin yritysten, työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen (toimiala- ja henkilöstöjärjestöt, työmarkkinajärjestöt), alan kaikkien koulutusasteiden lisä- ja täydennyskoulutuksen, ennakointialan hallinnon (esim. ministeriöt),

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

aluehallinnon, alan tutkimuksen ja (aikuis)opiskelijoiden edustajilla. Ydinryhmässä turvataan ennakointialan kaikkien alatoimialojen elinkeinoelämän edustus.

Taustaryhmä osallistuu kyselyihin ja välitulosten kommentointiin. Taustaryhmään pyritään saamaan ydinryhmän tahojen lisäksi erityisesti ennakointialan tuotantoverkoston toimialojen yrityksiä, ennakointialaa lähellä olevia muita ennakointiryhmiä, aluehallinnon edustajia sekä mahdollisesti myös rajoitetusti ennakointialan kansainvälisiä toimijoita. Taustaryhmän koko pyritään saamaan mahdollisimman suureksi, jotta ennakointiprosessin eri vaiheisiin saadaan riittävän kattava näkemys.

LIITE 1. Ennakointiprosessin aikataulu

Tehtävä	Aikataulu
Taustaselvitys	Marras-joulukuu 2016
Muutosilmioiden kokoaminen	Marras-joulukuu 2016
Ydin- taustaryhmän kokoaminen	Marras-joulukuu 2016
Delfoi-kysely	Tammikuu 2017
Työpaja 1. Skenaariot ennakointialan kehityksestä	15.2.2017
Kysely ennakointialan osaamistarpeista ja tehtävärakenteen muutoksesta	Maaliskuu 2017
Työpaja 2. Skenaarioita vastaavien osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi	29.3.2017
Avoimien työpaikkojen, työllisten ura- ja koulutuspolkujen ja potentiaalisen työvoiman analyysit	Huhtikuu 2017
Kysely ennakointialan osaamisen ja koulutuksen kehittämiskäytännöistä	Huhtikuu 2017
Työpaja 3. Ennakointialan osaamisen ja koulutuksen kehittämissuunnitelmat	10.5.2017
Loppuseminaari	7.6.2017
Tulosten raportointi, prosessin arviointi ja dialogi tulosten juurruttamiseksi	Alkusyksy 2017

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

